

Eva Hellbom

1920 – 2009

- 1920 Eva föds den 13 april i Stockholm av föräldrarna Fritz och Elsa Richter.
- 1930-talet Började på Tekniska skolan, nuvarande Konstfack.
- 1940 Giftermål med Pellis Hellbom, f. 21 mars 1914.
- 1941 Sonen Peter föds. Samma år flyttar de till Ormaryd, mellan Eksjö och Nässjö.
- 1942 Dottern Kerstin föds på Eksjö lasarett.
- 1947 Flyttade till Gubbängen, Stockholm. Makarna startade firman Tenn & Keramik
- 1950 Familjen flyttar till Huddunge. Bygger om en smedja på tomten till keramikverkstad.
- 1954 eller 1955 brann keramikverkstaden. De byggde upp en ny verkstad på samma ställe.
- 1980-talet Eva och Pellis flyttar till Hasslarp utanför Helsingborg i början av 1980-talet.
- 1984 Maken Pellis Hellbom avlider 25 juni. Eva flyttar efter ytterligare något år till Ringatan i Sala.
- 2009 Eva Hellbom avlider den 4 januari efter att de sista åren bott på Lindgården i Kila.

Eva Hellbom
vid dottern Kerstins stuga på landet.

Kerstin Hellbom, f. 1942 och dotter till Eva Hellbom och journalist på Dagens Nyheter, berättar i oktober 2014:

Min mamma, Eva Hellbom, föddes i Stockholm den 13 april 1920, fjärde dottern till Fritz och Elsa Richter. Fritz' familj hade invandrat från Tyskland, okänt när, och han var löjtnant vid kustartilleriet i Waxholm. En friluftsmänniska som på fritiden skrev ungdomsböcker och 25-öresdeckare under pseudonymen Donald O. Faxer. När mamma bara var drygt ett år dog Fritz.

Elsa var enda barnet till byggmästare Emil Magnusson, en förmögen man som ägde fastigheter på flera av Stockholms förnämsta adresser. Där, i olika paraddägenheter men utan sin pappa, växte Eva och hennes tre äldre systrar upp, i en högborgerlig miljö, flickskola, sommarvistelse på Stegesund utanför Waxholm, utlandsresor med mamman...

Efter flickskolan började mamma i Tekniska skolan, nuvarande Konstfack. Hon och hennes kamrater brukade gå på krogen Tavernan på Vasagatan, ett stamställe för Klarabohemerna. Där var det undervåningen som gällde och i trappan ner stod en dag min pappa, Pellis Hellbom, och spanade in gästerna. Han var nyss hemkommen från resor i Europa, där han satt sprätt på sitt fadersarv. Nu skulle han bli konstnär och hade skaffat sig en ateljé i Klara. Han var pank, men hade ändå kvar sin kontinentala dandystil, vit kostym och monokel. När han såg mamma i vimlet på Tavernan vinkade han till sig hovmästaren och sa:

-Den kvinnan ska jag gifta mig med.

Varpå hovmästaren skyndade sig till mamma och varnande henne för "den där Hellbom". Men det hjälpte inte, de blev ett par, gifte sig 1940 och var väldigt kära i varandra livet ut.

Första året bodde de i Stockholm, där min bror Peter föddes 1941. Samma år flyttade de till Ormaryd, en liten ort mellan Eksjö och Nässjö, där min mormor av någon anledning hade ett hus. Jag föddes på Eksjö lasarett 1942.

Där var nu min mamma, bara drygt 20 år, med en ettåring och en nyfödd i ett svårskött hus och utan att ha en aning om hur man lagar mat eller sköter ett hushåll. Men hon lärde sig, och jag tror hon fick mycket hjälp av ett par ogifta äldre systrar, som bodde i ett hus på samma tomt.

Ekonomiskt hankade de sig fram, pappa var inkallad i det militära i perioder och jobbade däremellan i en bilverkstad i Eksjö, mamma målade blommotiv på den tidens tidningsställ. Och så målade de och sålde en del tavlor.

1947 flyttade de tillbaka till Stockholm, närmare bestämt till en fyrarummare i Gubbängen, som då var ett barnrike-och nybyggarsamhälle. Jag minns hur vi barn ständigt var nere vid tunnelbanebygget och snodde sega asfaltsklumpar som vi använde som tuggummi.

Där startade mina föräldrar sin firma Tenn & Keramik. I ett av rummen inredde de en verkstad, där de hade en liten keramikugn och det var där pappa började jobba med tenn. De gjorde halsband, armband, smycken, ringar och öronclips i både tenn och keramik. Jag minns från de fina kartongerna att en av kunderna var Åhlén & Holm, sedermera Åhléns. Även här fortsatte de att måla tavlor, och sålde nog en och annan.

Det blev naturligtvis ohållbart i längden med en verkstad i lägenheten. De ville utvidga och komma bort från Stockholm, så 1950 kunde de med sina mammors ekonomiska hjälp skaffa sig stället i Huddunge.

Det låg mitt i byn på en tomt på kanske 700-800 kvadrat med ett rött tvåvåningshus och en tillhörande före detta smedja. Äppelträd på tomten och en strålande utsikt över fält och ängar. De hade kommit hem.

Där började de att undan för undan göra om smedjan till en keramikverkstad, "Keramikfabriken" som Huddungeborna sa, de skaffade sig ugnar och utvidgade sortimentet. Men efter bara några år, det kan ha varit 1954 eller 1955, brann verkstaden upp, kortslutning i en gammal elledning. Pappa ritade en ny verkstad, som de byggde upp på samma ställe.

Man kan nog säga att de jobbade i två plan, dels med större utsmyckningar för institutioner, kyrkor och restauranger, dels nästan serietillverkning av små souvenirer, väggtavlor och figurer i stengods. I början tryckte de ut souvenirerna och väggplattorna för hand i gipsformar, men pappa konstruerade en hydraulisk press, som han byggde i en verkstad i Sala och fick transporterad till verkstaden. Då fick de sådan fart på produktionen att de inte hann glasera allt själva. Ett antal kvinnor i Huddunge lärdes upp och anlätades sedan för glaserings antingen i verkstaden eller i hemmen dit pappa körde backar med material.

Försäljningen gick någotsånär. Ändå minns jag att det aldrig fanns pengar. De sålde över disk i verkstaden, de hade en grossist som bodde i Gysinge och de reste rätt mycket själva och sålde till framförallt Hemslöjden. En "bästsäljare" blev de svart/vita lagtavlor, ungefär 13x15 cm, där mamma illustrerade utdrag ur Västgötagalarna.

Tyvärr har jag ingen förteckning över de större uppdrag som de hade. Pappa gjorde en större nonfigurativ kopparslinga för utsmyckning i Mikaelikyrkan i Västerås, han illustrerade Huddungesläkten på stora kopparplåtar, som finns i Huddunges församlingshem och de gjorde utsmyckningar i ett flertal restauranger, bland annat i Uppsala (Gillet?) och i Göteborg. Där gjorde de utsmyckningen tillsammans, stora avskiljningar mellan rummen i en blandning av järn, keramik och glas i samarbete med Reijmyre glasbruk.

Det som de gjorde tillsammans signerade de PoE, det mamma gjorde signerades Eva. Pappa målade alltmer sällan, men mamma kunde inte låta bli. Livet ut fortsatte hon med att måla sina färgstarka bilder i akvarell och tusch.

De blev äldre och orkade inte med det tungrodda huset, de ville till något mindre "närmare kontinenten". I Hasslarp utanför Helsingborg hittade de ett litet hus med en angränsande, ganska stor tvättstuga, som de tänkte göra om till en liten verkstad. Samtidigt drömde de om att ta bilen och åka söderut. Men pappa blev sjuk. Han dog 1984, bara några år efter flytten till Skåne.

Mamma stannade i Hasslarp i ytterligare några år, men längtade "hem" till Sala med omgivningar. Hon sålde huset i Hasslarp och köpte en liten lägenhet på Ringvägen i Sala. Där trivdes hon och fortsatte att måla sina tavlor, var kyrkvärd och hjälpte till som vakt/värd på Aguelimuseet.

Men även hon blev sjuk, och såg och hörde allt sämre. De sista åren var hon på Lindgården utanför Sala, men trots att hon var i det närmaste halvblind fortsatte hon att rita och måla. Som exempel roade hon sig - och personalen - med att vid 87 års ålder göra en rikt illustrerad ABC-bok för barn.

Mamma dog i januari 2009. Både hon och pappa är begravda på Huddunge kyrkogård.

Sammanställning av kommentarer vid träffen med Avlidna Salakonstnärers Sällskap den 9 december 2014 på Ångbageriet. Gäster: Dottern Kerstin Hellbom, vännerna Kristina Eriksson, Curt Östlund och Dick Holmér samt ett 15-tal medlemmar i föreningen.

Kristina Eriksson: Det är roligt att Avlidna Salakonstnärers Sällskap nu avhandlar en kvinna på sina sammankomster. Eva Hellbom tillhör ju en generation när kvinnor inte var lika vanliga i konsten som idag. Det är extra roligt att vi börjar med Eva som var yrkesverksam som konstnär under hela sitt liv tillsammans med sin man Pellis. Jag minns från min uppväxt i Heby under 50-talet kanske främst Pellis Hellbom som ung man med sin ljusa kalufs. På väg genom samhället – kanske till Knut Englund och hans rammakeri.

Eva mötte jag senare i livet. Det var när hon flyttade från Skåne tillbaka till Sala och Ringgatan i slutet på 80-talet. Hon var mycket humoristisk. Vi ordnade krokikvällar på Kungsängsskolan och det var ju inte så långt dit från Ringgatan. Eva deltog från 80-talet och ända in på 2000-talet. Jag blev god vän med henne och vi hade stort utbyte även om hon var mycket äldre än jag. Eva hade en balkong full med växter och egna konstverk/konsthantverk.

Här följer den del av bilderna som visades vid träffen:

Kerstin Hellbom: De här maskerna är av 20-25 cm höga. Hon gjöt dem i en form och målade dem olika. Hon kallade dem för *Byalaget* och jag fick dem till mitt hus på landet just som jag gått med i byalaget.

I Huddunge hade man tre ugnar. En för mindre figurer, en för skrojbränning och en för glasyrer ända upp till 1100 grader. De brände bara på nätterna för då var det billigare taxa! Och ljuset i byn gick ner när de satte igång ugnarna.

De jobbade mycket på kvällar och nätter. Polisen från Västerås berättade en gång när de stannade till att deras polishelikopter hade verkstan som riktmärke på nätterna eftersom det lyste där för det mesta!

När Eva kom tillbaka till Sala var hon mest aktiv när det gäller att teckna och måla. I Huddunge och Skåne, med lera från Höganäs, blev det mera keramik. De tog med en av ugnarna, den mellanstora, till Skåne och gjorde om en tvättstuga till en mindre keramikverkstad.

Eva Hellbom, keramik, 14 x 11 x 4,5 cm.

Dick Holmér: Originalet av Kristusbilden från 1300-talet finns högst uppe under valvet i Uppsala Domkyrka. Pellis klättrade upp på ställningar 'med fara för eget liv' och gjöt av figuren. Sedan gjorde de ett antal formgjutna exemplar i keramik som skulle delas ut under ett ekumeniskt världskyrkomöte i Uppsala sommaren 1968. Alla delegater fick var sitt exemplar.

Curt Östlund: Eva berättade att hon fick överlämna ett exemplar till ärkebiskopen av Canterbury som var glad och rörd över gåvan. Vid efterföljande måltid ingick Eva bland serveringspersonalen och ärkebiskopen sa att han var helt tagen av hur de arbetade volontärt och att han var glad över att se henne igen. Hon var väldigt stolt över det.

Jag har sett förebilden i domkyrkan med viss svårighet och efter det att en vän pekade ut den högt uppe under valven i sydöstra 'svängen' där en kragant möter en pelare.

Kerstin Hellbom: Figurerna till julkрубban i Västerlövsta kyrka är upp till ca 30 cm höga. Det var en jätteviktig händelse inför jularna för Eva och Pellis att åka in till Heby och hjälpa till med uppställningen av julkрубban. Det blev en tradition. Krubban tillverkades troligtvis runt 1970.

Eva Hellbom, lagtavlor Västgötalagen, keramik 15 x 13 cm.

Kerstin Hellbom: Tavlorna med Västgötalagen gjordes med den hydrauliska press som pappa byggde i en verkstad i Sala. Det blev 'fnas' (kallas för 'skägg'/Kristina E) i kanterna på lertavlorna vid pressningen. Då fick man som tonåring stå med sandpapper och slipa kanterna. De här tavlorna sålde ganska bra genom hemsäljden.

Eva Hellbom, *Apokalyps*, tusch-akvarell 1986, (något beskuren, reflexer i glaset)

Kerstin Hellbom: Den här tavlan fick jag i present av mamma när jag fyllde 60 år.

SEX AKTUELLA utställningar i Helsingborg passerar revy i den här översikten. Bilden: Eva Hellbom, "Apokalyps", hennes reaktion på Tjernobyl.

Viden av Helsingborgs livligaste gatukorsningar, den mellan Stenbocksgatan och Hälsovägen och med en hälsokostaffär som närmaste granne finns sedan någon tid tillbaka Leonna's Konstthorner, där Leonna hittills företrädesvis har ställt ut sina egna alster men nu också tänker lämna plats för gästutställare.

Eva Hellbom, numera bosatt i Hasslarp, disponerar just nu den inre långväggen med några säkerligen mycket tidkrävande målningar i tusch och färgpenna. Denna väl fungerande teknik använder Eva Hellbom till bilder av ovanligt slag med både tankeväckande och optiskt stimulerande motivval.

Suggestiv är "Apokalyps", utlöst av katastrofen i Tjernobyl och utförd med ett symbolspråk, som ingen torde kunna missförstå.

"Jag är lycklig över den här möjligheten att få sysla med konst", sa Leonna.

Rydebäck

I (tidnings)läsrummet på biblioteket i Rydebäck är det nu Peter Göransson tur att medverka i den nystartade kulturoffensiven. Tio utställningar av välmeriterade konstnärer om året utlovar hvalaget och värdar om stöd med utlagda postgirobblanketter, och med den måttliga medlemsavgiften stöder man också andra kulturaktiviteter.

Göransson visar medelstora och små verk, dels landskap från skånska hydder - mjuka sommar-

Decemberronden

stämningar med raffinerat bruk av dukens textur som ytinslag - dels vad man kanske vågar kalla ett slags stilleben. Det tillgängliga utrymmet är förvisso inte stort, och satsningen på i huvudsak mindre verk verkar välbetänkt.

Paret Jönsson

I Raus församlingshem på Råå framträder Britta och Åke Jönsson utanför och i samlingsalen. Här inträffar just det som jag efterlyste på Åke Jönssons hedersmedverkan på Galleri Nordvästen. Han visar inte mycket, men det rör sig om genuina skulptu-

rer, och det är något helt annat än skisser och modeller. Ett par finstämda bronser och en kvinns skulptur i ek är rena skulpturpropagandan.

Brita Jönsson söker sig till det växande och utsatta. Det finns ett poetiskt skimmer över hennes lågmälda, naturlära målningar. Jag tror, att många kommer att starkt förnimma grundtonen i detta måleri på här mitt i mörkrets kulmination.

Ett par fina Bengt Ossler fick jag på köpet.

Spektakuläri

Galleri 7 satsar ofta på det

spektakulära, konstnärer som är i världsklass i sina klippböcker men tyvärr inte imponerar lika mycket med vad de visar i konstväg. Den här gången är det Andreas Hildvegl, med image av en playboy, som måste vara en badare i slottsmiljöer och uppmärksammade aktioner.

På Galleri 7 framför han stora målningar med verktyg som dominerar som det era inslaget och lantliga idyller av hög snällhetsgrad som det andra. Verktygsbilderna visar ofta skruv-

verktyg, såsom mejsel, skiftnyckel, rörtång. Kanske vill konstnären därmed markera, att världen

har en skruv lös, och det är ju i så fall djuptänt.

Att Andreas Hildvegl också har kameran med färgfilm i som ett av sina verktyg tycker jag mig se, att idyllerna bär vittnesbörd om. Men det är han ju i så fall inte ensam om.

Vilka rammar!

Ramar tillverkade av rivningssvirke från göteborgska skansningsarbeten, kraftiga, robusta rammar omgärdar Jan Rusths glad-naivistiska målningar på Galleri Caramel. På en mångfald av dukarna uppträder idylliska hus, som ser ut precis som de vill. Den som tror på rätta vinklar, gör sig ej besvär. Och inte modultänkaren heller!

"Kanske blir det ramarna som går till historien", påstår konstnären själv ha yttrat, och det är ju i så fall ingen dålig kulturgärning.

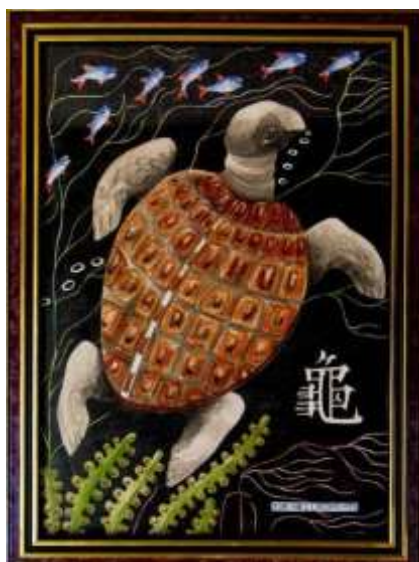
Samband

Mitt sista besök för den här rondan gäller Galleri 1+1, där Preben Jacobsson ger nya exempel på sitt förfinade sätt att söka samband med gången tid och miljöer som speglar denna. Det är naturligtvis ingen tillfällighet, att den stora kulturcentralen i Weimar, Johann Wolfgang von Goethe, finns med i konstnärens speglingar.

Goethes "Romerska elegier" är en sammansmältning av romantik och klassicism, och Jacobsson tycks där ha funnit vägar till sin egen syn. Det är fängslande att ställas inför de här bilderna. Jag lämnade galleriet med ett par Ekelöf i tankarna.

"Det opraktiska är det enda praktiska i längden."

HELSINGBORGS - 86
DAGBLAD
Karl-Erik Eliasson

Till minnen Curt i Ängsta
med ett varmt tack för den
kinesiska inspirationen under
härden 1997
Eva

Eva Hellbom, *Sköldpaddan*, tusch-akvarell 1997, 29 x 20 cm. T.h. texten på baksidan

Curt Östlund, f. 1943: Eva och jag träffades första gången på en vernissage hos Gunnel Liljefors-Hoogers i Ölsta. Jag var kyrkvärd i Norrby och Eva i Kristina kyrka. Vi fann varandra direkt.

En period var Eva mycket nedstämd och ingenting var roligt. Vi möttes på stan en kylig kväll i advent och vi pratade länge. När jag kom hem till Ängsta fick jag syn på Cecilia Lindqvists fina bok *Tecknens Rike* om Kinas teckenskrift. Jag tog med boken och cyklade in till stan till Eva. Hon blev inte så där jätteglad, men jag sa 'Jag har en present till dig'. Så drack vi av hennes starka kaffe och jag cyklade hem igen.

Efter helgen kom det ett fantastiskt brev – 'Nu har jag börjat göra bilder igen!' Så på många av hennes verk därefter finns det kinesiska tecken i bilderna.

Målningen med sköldpaddan och kinesiska tecknet för sköldpadda fick jag av Eva som tack för boken.

Kerstin Hellbom: Mamma gjorde många olika motiv i keramik, ca 10 x 10 cm, som souvenirer och som serieproducerades med hjälp av hydraulpressen. Sedan anlätade hon kvinnor i Huddunge som målade glasyren. Det var levebrödet och ryggraden i försörjningen.

Kristina Eriksson: Skulptören Sonja Pettersson, Heby, har nämnt att hon omkring 1952 satt i verkstan i Huddunge och målade glasyr tillsammans med en kamrat.

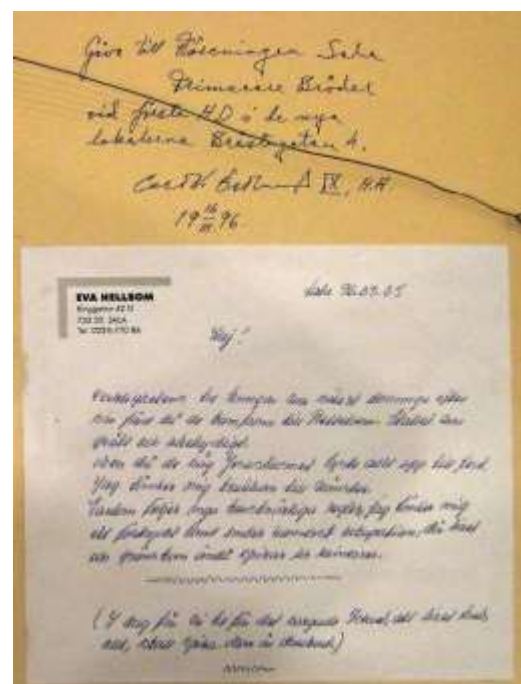
Eva Hellbom, *Eva under Äppelträdet*, tusch-akvarell 1989, 52 x 62 cm inkl ram.

Curt Östlund: Eva var mycket noga med att påpeka att Eva i lustgården inte har någon navel!

Eva Hellbom, tusch-akvarell 1996, 47 x 66 cm. Biblioteket, Sala kommun.

Kristina Eriksson: Det här är ett motiv från Kreta ur den grekiska mytologin. Theseus som dödar odjuret Minotaurus, till hälften människa till hälften tjur, med hjälp av Ariadne.

Eva Hellbom, *Heliga tre konungar*, tusch-akvarell 1996, 43 x 61 cm. Tillhör Frimurarna i Sala.

Curt Östlund: En liknande målning såg jag hos Odd Fellow 1994-95 och jag blev väldigt förtjust i den. Jag talade med Eva om det. Hon berättade att Anders Diös ville ge ett konstverk till Odd Fellow och Eva gjorde det här motivet men den skiljer sig avsevärt från den här. Jag ville ha en egen så jag frågade om jag kunde få en kopia. 'Jag gör inga kopior', sa Eva, 'men däremot kan jag göra en på samma tema'. Så gjorde hon en till mig och jag blev alldeles betagen. Det svart-vit-rutiga golvet – ljus och mörker, ont och gott. Och gestalterna som hon kunde berätta mycket om. Hon hade en hel saga till varje person. Så skänkte jag den här till Frimurarna där den hänger idag.

Kerstin Hellbom: Eva gjorde en lätt skiss med blyerts. Sedan växte bilden fram mer och mer. Hon tecknade inte all tusch på en gång utan tecknade en liten del i taget. La på akvarell ganska 'torrt' med mycket lite vatten. Sedan gick hon vidare. Som att brodera – vilket hon också gjorde med en del fria motiv.

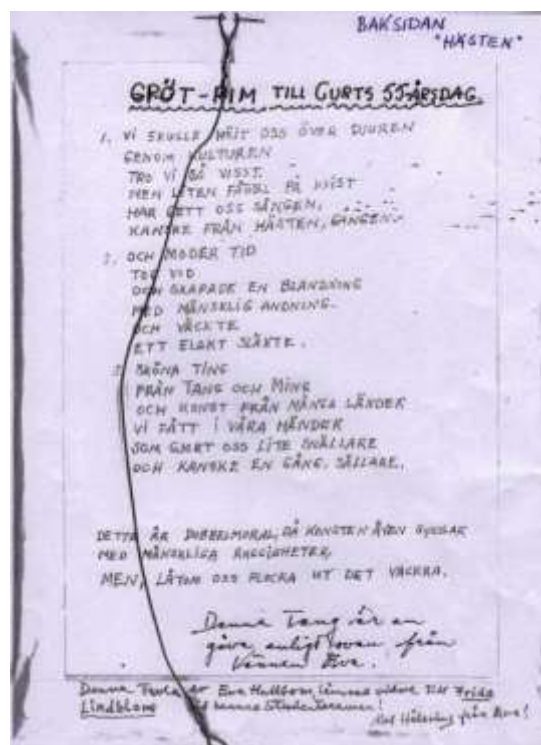

Eva Hellbom i Curt Östlunds bostad i Ängsta, troligtvis på 1990-talet.

Eva Hellbom, *Adam och Eva i paradiset*, tusch-akvarell 1997, 17 x 23 cm.

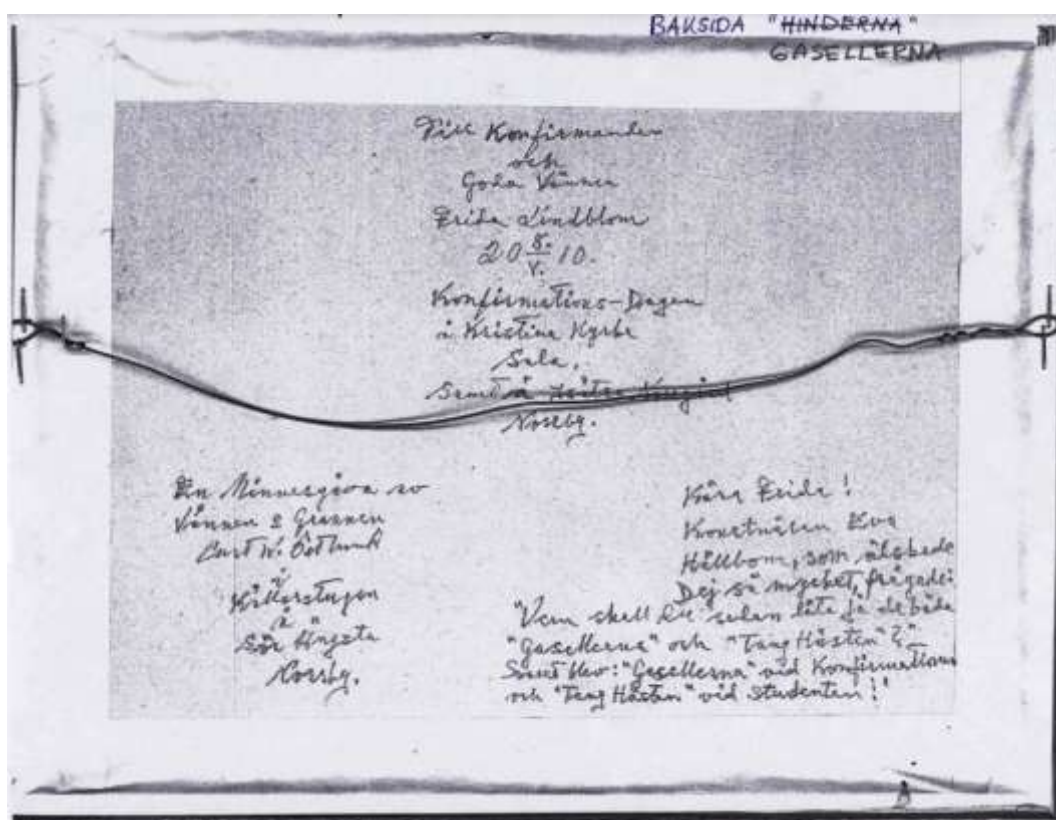
Kerstin Hellbom: Den röda pricken är inspiration från Rembrandt som ofta hade röda fält/markeringar i sina målningar. Hon sa alltid 'Det där är min Rembrandtfläck'.

Eva Hellbom, *Hästen*, tusch-akvarell 1997, 17 x 23 cm.

Eva Hellbom, *Gasellerna*, tusch-akvarell 1997, 17 x 23 cm.

Eva Hellbom, *Tjurhuvud*, 17x23, tusch-akvarell 1997, 17 x 23 cm. Mikaelsgården Sala.

Eva Hellbom, *Fransiscus*, tusch-akvarell 2002, 35 x 24 cm, Kila församling.

Curt Östlund: Den här finns i Kila församlingshem. Eva gjorde två versioner varav jag tycker den här är den bästa. Det finns mera Evas kärlek i den här. Den andra hänger på Stiftsgården i Rättvik, till höger om receptionen.

I ett av de sista breven skrev Eva till mig: 'Jag ser inte vad jag skriver, men handen rör sig och hjärnan vet vad handen ska göra'.

Slutligen ska jag citera Eva och mig själv med ett uttryck som hon älskade: 'Nu är det dags att offra till Sankt Nikotinus och tacka honom för en fin kväll', sa Curt Östlund och gick ut från Ångbageriet för en nypa 'frisk luft'.

Sala Allehanda 11 april 1970:

Födelsedagar 50 år

Skulptris Eva Hellbom

50 år fyller i morgon skulptris Eva Margareta Hellbom, Huddunge. Hon är född och uppväxt i Klara församling i Stockholm, där hon genomgick åtta-årig flickskola i Nya Elementar Läroverket. Hennes håg låg åt det konstnärliga hållet och hon gick en två-årig kurs på Konstfack och därefter en kurs på Welamsons reklamskola.

1940 gifte hon sig, även maken var konstnär. 1942 flyttade familjen Hellbom till Ormaryd i Småland. De hade två barn och Eva var hemmafru, men målade en och annan tavla, när tiden tillät. 1947 kom de åter till Stockholm och hyrde en lägenhet med ateljé i Gubbängen. Där började de sitt keramiska hantverk och tillverkade i huvudsak souvenirer.

Det blev dyrt att hyra både lägenhet och ateljé i Stockholm och de måste söka en billigare

lokal för sitt arbete. 1950 köpte de en fastighet med en gammal smedja, som inreddes till verkstad, i Huddunge. Tillverkningen av souvenirer började i större skala. 1953 brann verkstaden ner till grunden och en större och ändamålsenligare lokal byggdes, med den kom resurserna att utföra större arbeten.

Många väggutsmyckningar i glas och keramik har utförts, bl.a. till Centrumhuset i Morgongåva, restaurang White Corner i Göteborg och flera av Essos Motorhotell. En julkrubba till Västerlövsta kyrka är enligt Evas egen utsago det intressantaste konstverk hon sysslat med.

Turistsouvenirer har varit en stor artikel, en del har gått på export till Amerika. För närvarande håller fru Hellbom på med akvareller och planerar en egen utställning till hösten.

Kurser i keramik har också pågått i makarna Hellboms verkstad, där de gemensamt stått för ledarskapet.

Fru Hellboms krafter har också tagits i anspråk inom andra områden. Vid krigsutbrottet 1939 uttogs hon, som beredskapskvinna för tjänstgöring i Haraker i Västmanland. Hon har varit chef för Huddunge lottakår sex år och deltagit i många lottakurser landet runt. Hon har även stort intresse för det kyrkliga.

Högtidsdagen firar hon på annan ort.

Utställning i Sätrabrunn

Konstnär Eva Hellbom visar upp en del av keramikserien Jesus och de 12 apostlarna. Bredvid ses en "Tjur" också i polykrom keramik.

SA 1971-06-17

I Missionskyrkan i Sätrabrunn kommer konstnärerna Eva och Pellis Hellbom att under tiden 18-21 juni att visa kreamik, akvareller, skisser och glascompositioner under mottot "Skönhet och Tradition".

Utställningen är anordnad i samarbete med Frikyrkliga Studieförbundet och är avsedd att bli en vandringsutställning, som bl.a. kommer att visas vid Älvåsa den 29/6-3/7 och sedan under hösten i Morgongåva. De konstverk som kommer att visas

har övervägande kyrklig anslutning. Sammanlagt blir det ett 40-tal nummer som kommer att visas.

Eva Hellbom kommer med keramikster i form av polykroma relifer med bl.a. Jesus och med de 12 apostlarna. Vidare ett kors i keramik samt tavlor i akvarell och tusch.

— Jag vill gärna göra kyrklig konst av den arten att den inte blir för dyr för församlingar att köpa in, säger fru Hellbom.

Pellis Hellbom visar på utställningen dels skisser till konstverk samt ett par glaskompositioner.

På fredag kväll kommer en programpunkt som benämns "Meditation inför konstverk" och där medverkar Eva Hellbom och Leif Davidsson.

VLT

februari 1989

Dekorativt och symboliskt

Återkommen till sina gamla hemtrakter efter några år i Skåne visar Eva Hellbom ett par veckor framåt på Aguélimuseet i Sala sina senaste bilder i tusch och akvarell men också några bilder framställda med hjälp av dator.

Eva Hellbom har en väl utvecklad dekorativ fantasi, en lust att mönstra och pryda, som präglar flertalet av hennes bilder. Men de kan därtill vara symboliska, visualisera begrepp och föreställningar –

KONST

Eva Hellbom, Aguélimuseet
i Sala.

människans urhistoria såväl som mytologiska väsen och protester mot miljöförstöring och djurplågeri.

Med största omsorg och tålamod fyller hon med tuschpen-
nan sina budytor, teckningen
är distinkt och klar, formerna
stramt stiliserade och färgin-
slagen i akvarell insatta med
kräsen beräkning. Ömsom kan
bilden genomgående vara or-
namentalt behandlad som i
Stenbocken, Pegasus och
Bagge, ömsom spelar hon ut
dekorativt mönstrade ytor mot
omönskade partier som i God
natt hav.

Hon håller sig i allmänhet till
en igenkännbar formvärld
men kan ibland bli mer lekfullt
fabulerande som i Argonauten
eller Flyganfall.

Eva Hellboms bilder intres-
serar både genom sitt symbo-
liska innehåll och sina dekora-
tiva värden.

LASSLASSEN

Vitt skilda meningar om en Aguéli-plats

SALA

En minnesplats över Salasonen och konstnären Ivan Aguéli planeras utmed gatan som bär hans namn, på grasmattan mellan Sala Al-lehanda och Lillån.

Som SA berättade i fredags ska enligt planerna där anläggas en arkitektonisk skapelse i mor-risk stil med stenläggningar, smidesarbeten, citrusräd i krukor och en "brunn" med små vattenkanaler.

En enkät som SA gjort bland Salabor visar att meningarna är minst sagt delade om den plane-rade minnesplatsen.

På väg bort

Redan för flera år sedan tyck-te Salabor Per Sörbom, nu Sve-riges blivande kulturattaché i London, att en skulptur av Agu-éli vid järnvägsstationen, på väg bort från staden, vore det allra lämpligaste.

Moham-med Set-kic:

– Ja, jag tycker förslaget är väldigt bra. Den här stan behö-ver något extraordinärt, något som inte finns någon annan-stans. Visserligen är stadspark-en fin, men det räcker inte med den.

– Jag tror Ivan Aguélis plats skulle kunna bli en fin sam-lingspunkt för människor. Det behövs platser där man kan slå sig ner och prata med varandra.

Detta med motiveringen att Aguéli inte hade mycket till övers för småstadens trångsynt-het.

Nu säger Olle Nettle, bildlä-rare och författare med mera, att han visserligen är motståndare till planerna, men undrar ändå varför det inte utlysts en tävling om bästa förslag.

Anna-Karin Hjorth och Katri-ne Holm skulle båda hellre se en satsning på stadsparken, för att locka fler dit.

–Idiotiskt förslag

Eva Hellbom, själv konstnär, tycker att förslaget är "idiotiskt", medan Kåge Bergman, Salas främste Aguéli-kännare och tidi-gare intendent för Aguéli-mu-seet, tror det blir en vilsam plats.

I dag ska kommunstyrelsen bestämma sig för om planerna på Ivan Aguélis plats ska för-verkligas.

Anna-Ka-rin Hjorth:

– Nej, jag tycker inte en så-dan plats passar in i miljön vid Aguéligatan. Kommer verkligen några att slå sig ner där för att njuta av miljön? Jag tror risken är stor att det bara blir stökigt och förstört där.

– Jag skulle hellre se att man gör något av stadsparken. En servering, kanske en bar där man kan ta sig en öl på som-markvällarna.

Olle Nettle:

– Nej, för jag tror inte Ivan Aguéli själv skulle ha gillat att bli föremål för ett sådant här passivt monument. Jag har fö-reslagit kulturfolket i stan att Jan-Erik Svennberg skulle få designa en moské åt Salas mus-limer istället. Det vore mer i muslimen och anarkisten Ivan Aguélis anda.

– Sedan tycker jag att ska man ändå göra en sådan här plats så kunde man ha utlyst en tävling bland konstnärer och en utställning av förslagen. Då hade Salaborna haft en chans att tycka till.

Eva Hellbom:

– Nej, det är det mest idiotis-ka som någon hittat på i den här vägen! Vad har ett stort ke-ramikfat med Ivan Aguéli att göra? Dessutom tycker jag platsen är alltför undanskymd.

– Jag skulle mycket hellre se en liten skulptur föreställande Ivan Aguéli, kanske utanför Aguéli-museet eller på någon annan plats där mycket folk passerar. Och framför allt kun-de pengar satsas på att förbättra skyltningen till museet. Jag vill att stan ska vara full av affi-scher med Aguélis konst och en vägbeskrivning. Det skulle gyn-na Aguélis minne mer än den här minnesplatsen.

Katri-ne Holm:

– Ja, jag tror det kan bli gans-ka bra. Bara det inte blir någon stenöken, utan grönt och lum-migt.

– Fast sedan är väl frågan om folk kommer att använda plat-sen. Hur många är det som verkligen använder vår fina stadspark? Men det beror för-stås på att det inte finns till ex-empel en servering där. Jag hoppas det blir en i sommar.

Kåge Bergman:

– Ja, jag tror det blir en fin och vilsam miljö. Läget är bra, nära doktor Fribergs villa och vid Aguéligatan. Jag hoppas och tror att Ivan Aguéli skulle ha tyckt om denna plats.

– Visserligen hade han fått vara ökenvinden och de grum-sande kameleerna förutan, om han kunnat slå sig ner där. Men fågelkvitter och vattenplask är inte det sämsta.

Eva Hellbom minns ett långt konstnärsliv

Sala. I 30 år drev Eva Hellbom en framgångsrik keramikverkstad med sin man Pellis i Huddungeby. Just nu pågår en utställning över parets omfattande konstnärskap i Sala Tavelverkstads fönster.

Utställningen Eva minns, som består av tidningsklipp om paret Hellbom och fotografier på deras verk, visades från början på stadsbiblioteket för ett antal år sedan. Det var Eva Hellboms idé att skärmarna skulle få nytt liv i rambutikens fönster.

– Jag tyckte det var synd att de bara skulle bli liggande. Det är ju bättre att påminna folk om vad vi har utträttat, säger hon.

Hon har dukat fram kaffe och kakor i lägenheten på Ringgatan i Sala. Men hennes kaffe hinner kallna i koppen, för det är mycket hon vill berätta.

– Jag vet inte om du vill höra hela min livshistoria, men det var väldigt romantiskt, hur vi träffades Pellis och jag.

Året var 1939, Sverige mobiliserade för krig och 19-åriga Eva gick andra året på Konstfack. Tillsammans med några väninnor gick hon på fest på en konstnärsklubb i källaren Tavernan på Vasagatan.

– Nils Ferlin satt där och skrev dikter på pappersservetter och Lille Bror Söderlundh knäppte lite på en luta. Vaktmästaren, som var en före detta cirkusakrobat och skulle se till att inget bus kom in, sa: "Akta dig för den där killen i trappan, han har tittat på dig en lång stund och säger att den där flickan ska jag gifta mig med".

Eva och Pellis blev ett par och 1950

flyttade de med sina två barn från Stockholm till Huddungeby utanför Heby.

– Vi letade upp den viltaste fläcken vi kunde hitta på kartan. Vi ville jobba med stora konstnärliga beställningar och ha keramik som födkrok. Det var ju optimistiskt till tusen, vi visste ju ingenting om hur man startar företag.

Men det tycks trots allt ha gått bra för Tenn & Keramik som paret Hellboms verkstad hette. Namnet syftar på Pellis specialitet, att blanda metall och keramik i sin konst.

Bland annat fick de i uppdrag att smycka Föreningssparbankens lokaler

Många minnen. 86-åriga Eva Hellbom kan se tillbaka på ett långt konstnärsliv.

FOTO: MONIKA STECZKO

över hela landet. Den verkliga storsäljaren, för att använda Evas egna ord, var keramikplattorna med motiv från Västgötagalagen. Hur många exemplar de tillverkade har Eva tappat räkningen på.

Ofta samarbetade Eva och Pellis om produkterna.

Men vissa verk ligger Eva ensam bakom, till exempel julkrybben i Västerlövsta kyrka, som också är det konstverk hon är mest stolt över. Desto mindre har hon till övers för sina tavlor med landskapsblommor, som blev väldigt populära. Eva Hellbom vill inte ens tänka på dem.

Eva Hellbom målade även tavlor och kombinerade gärna tusch och akvarell.

Efter nära 30 år i Västmanland började paret tröttna och längtade söderut, till Skåne där leran fanns. Varje år brukade Eva och Pellis ta bilen till Högnäs för att köpa stengodslera direkt från fabriken. Plötsligt dök det upp en chans

att bli av med huset och verkstaden i Huddunge.

– En dag kom det några pensionärer som var spiritister, de hade sett vårt hus framför sig och tänkt att "där ska vi bo". De lade kontanter på bordet, vi tog dem och stack till till Hasslarps i Kulla-bygden.

1984 dog Pellis. Under Skåneåren hade han längtat tillbaka till Huddunge och Eva lät begrava honom där. Själv ville hon inte bo ensam kvar i Skåne och flyttade till Sala.

Eva varken målar eller skulpterar längre. I stället broderar hon dukar "efter uppritade mönster" och försöker ta dagliga promenader.

Hon konstaterar att mycket har förändrats sedan hon var aktiv konstnär.

– Nu ska alla människor måla tavlor, det har blivit en lekstuga. Förr var det på blodigt allvar, säger hon och tillägger:

– Men vem är jag att stanna tiden, jag tillhör ju en annan epok.

MONIKA STECZKO
JOURNALIST

0224 561 51
monika.steczko@ingress.se

Lagtavlor. Hellboms tavlor med motiv från Västgötagalagen blev mycket populära. FOTO: PRIVAT

DÖDSFALL

Konstnären Eva Hellbom, Sala, tidigare Huddunge, har avlidit nära 89 år gammal.

Eva Hellbom var född i Stockholm. 1939 gick 19-åriga Eva andra året på Konstfack. Tillsammans med några väninnor gick hon på fest på en konstnärsklubb i källaren Tavernan på Vasagatan. Där träffade hon konstnären Pellis Hellblom.

1950 flyttade Eva och Pellis med sina två barn från Stockholm till Huddungeby utanför Heby.

Eva Hellbom har avlidit.

DE VILLE JOBBA med stora konstnärliga beställningar och ha keramiken som födkrok. Tenn & Keramik hette verkstaden som kom att bli mycket framgångsrik.

Bland annat fick de i uppdrag att smycka Föreningsparbankens lokaler över hela landet. Den verkliga storsäljaren blev keramikplattorna med motiv från Västgötalagen. En av de konstverk Eva Hellbom var mest stolt över var julkrubban i Västerlövsta kyrka.

I 30 år drev Eva Hellbom keramikverkstaden med sin man Pellis i Huddungeby.

Eva Hellbom målade även tavlor och kombinerade gärna tusch och akvarell.

EFTER NÄRA 30 ÅR i Västmanland började paret tröttna och längtade söderut, till Skåne där leran fanns. Varje år brukade Eva och Pellis ta bilen till Höganäs för att köpa stengodslera direkt från fabriken. Plötsligt dök det upp en chans att bli av med huset och verkstaden i Huddunge. Så nästa konstnärsort blev Hasslarp i Kullabygden i Skåne.

1984 dog Pellis. Under Skåneåren hade han längtat tillbaka till Huddunge och Eva lät begrava honom där. Själv ville hon inte bo ensam kvar i Skåne och flyttade till Sala.

Närmast anhöriga är sonen Peter och dottern Kerstin med familjer.

Vår kära

Eva Hellbom

* 13 april 1920

har lämnat oss i sorg och saknad.

Sala den 4 januari 2009

Peter och Wiveca

Petra

Maja David

Kerstin och Gösta

Övrig släkt och vänner

*Vad tiden dig gav
må du ge igen,
blott det eviga bor
i ditt hjärta än.*

Esaias Tegner

Begravningsgudstjänsten äger rum i Huddunge kyrka den 23/1 kl. 13.00. Efter akten inbjudes till minnesstund i församlingshemmet. Osa, senast den 19/1 till Fonus i Sala tel. 0224-122 01.

Eva Hellbom, oljemålning på duk, 60 x 73 cm.

Eva Hellbom, *Romfartuna kyrka*, oljemålning på pannå, 33 x 41 cm. Sala kommun, Jakobsbergsgården.

Eva Hellbom, keramik, h 6 cm.

Eva Hellbom, keramik 9-12 cm.

Eva Hellbom, keramik 11 x 14 cm.

Eva Hellbom, keramik 18 x 15 cm.

Eva Hellbom, *Fyren vid Hvide Sande*, teckning 1973, 39 x 24 cm.

Eva Hellbom, keramik 23 x 20 cm.

Eva Hellbom, keramik 32 x 39 cm.

Eva Hellbom, keramik 60 x 60 x 7 cm.

Eva Hellbom, *Tjurhuvud*, keramik 23 x 24 cm.

Eva Hellbom, *Oxhuvud*, keramik 23 x 24 cm.

Eva Hellbom, *Bagge*, keramik 21 x 19 cm.

Signering av keramiska verk. POE Pellis och Eva.

Eva Hellbom, akryl på barkpapper, 14 x 10 cm.

Eva Hellbom, tusch-akvarell 1983, 44 x 37 cm.

Eva Hellbom, julkortsmotiv 1983.

Eva Hellbom, tusch-akvarell 1986, 39 x 71 cm.

Eva Hellbom, *Tjurhuvuden*, tusch-akvarell 1986, 40 x 40 cm.

Eva Hellbom, *Tjurhuvuden*, tusch-akvarell 43 x 54 cm inkl. ram (reflexer i glaset)

Eva Hellbom, *Svarta vågor röd sol*, 37 x 51 cm inkl ram (reflexer i glaset).

Eva Hellbom, *Påfågel*, tusch-akvarell, 36 x 28 cm inkl ram (reflexer i glaset).

Eva Hellbom, *Fjäril*, tusch-akvarell, 27 x 22 cm inkl ram (reflexer i glaset).

Eva Hellbom, tusch-akvarell 1986, 51 x 42 cm. Gåva till Avlidna Salakonstnärers Sällskap.

Eva Hellbom, *Tiger, fritt efter Blake*, tusch-akvarell 37 x 44 cm. Sala kommun.

Eva Hellbom, *Nocturne*, tusch-akvarell 1989, 37 x 52 cm.

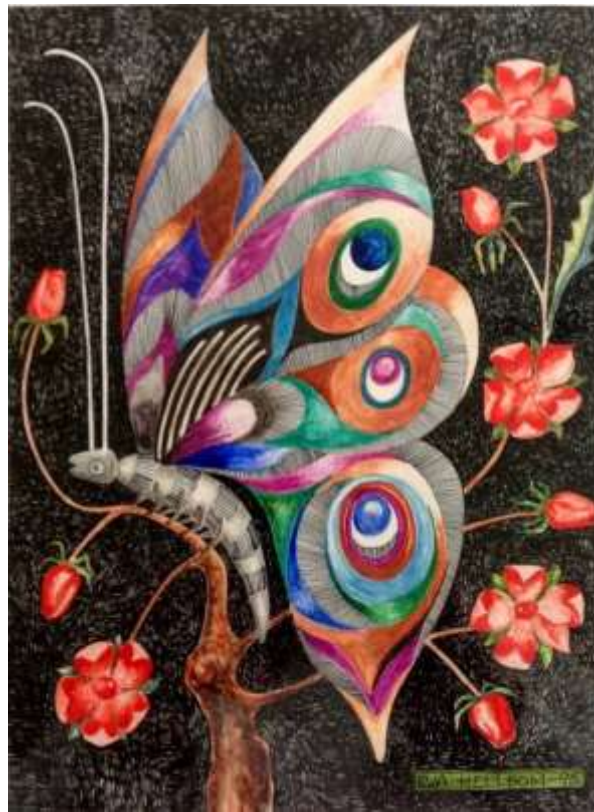
Eva Hellbom, tusch-akvarell.

Eva Hellbom, 1992.

Eva Hellbom, tusch-akvarell 1994, 23 x 19 cm inkl ram.

Eva Hellbom, tusch-akvarell 1995, 23 x 19 cm inkl ram.

Eva Hellbom, *Tupp*, tusch-akvarell 1997, 26 x 36 cm inkl ram.

Eva Hellbom, *Tupp*, tusch-akvarell 1999, 32 x 24 cm.

Foto Olle Nessle

Kristina Eriksson, september 2017: Den här bilden tog Olle Nessle på Kungsängsskolan vid ett tillfälle då Eva satt modell för estetgruppens elever.